

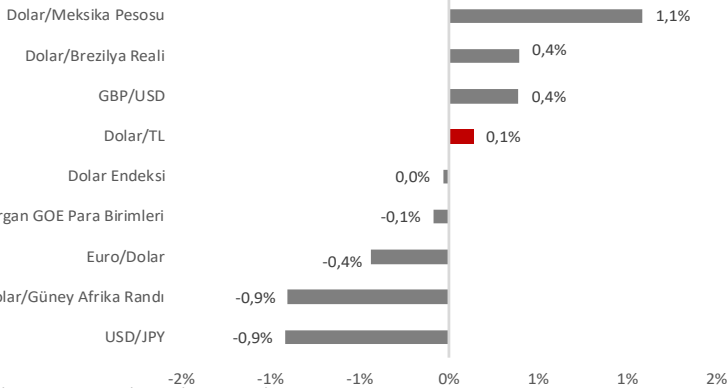
Geride kalan hafta

- Küresel riskli varlıklara olan talep bu hafta dalgalı bir seyir izledi.
- Almanya, Euro Bölgesi ve ABD'de son veriler küresel enflasyonist baskıda gerilemenin sürdüğüne işaret ettiler. Tahvil faizlerinde gerileme bu hafta da sürdü ve risk iştahını destekledi. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve Müttefikleri (OPEC+) toplantısından, Ocak ayı itibarıyla günlük 1 milyon varil ilave arz kesintisi kararı çıktı. Hamas ve İsrail arasında geçen hafta yürürlüğe giren geçici ateşkes Cuma günü itibarıyla sona ererken, jeopolitik gerilimlerin artabileceğine yönelik endişeler yeniden canlandı. Çin'de ekonomik aktivite verileri tahminlerin gerisinde kalırken, hükümetin ilave destek adımlarına yönelik beklentiler arttı. ABD ve Avrupa Merkez Bankası yetkilileri faiz indirimini konuşmak için erken olduğunu belirten açıklamalarda bulundular.
- OECD Ekonomik Görünüm Raporunu yayımladı ve küresel ekonomiye dair beklentilerini paylaştı. Küresel ekonominin hala yüksek enflasyon ve düşük büyüme sorunlarıyla karşı karşıya olduğu vurgulandı. 2023 yılında şu ana kadar küresel büyümenin beklentilerin üzerinde gerçekleştiği belirtilse de, sıkı finansal koşullar, zayıf ticaret hacmi ve düşük seyreden iş alemi ve tüketici güveni etkisiyle son dönemde yavaşlama sinyalleri verdiğinin altı çizildi. Yakın dönemde ekonomik görünüm üzerinde aşağı yönlü riskleri artan jeopolitik gerilimler ve sıkılaştıran finansal koşullar olarak sıralarken, yukarı yönlü faktörler arasından pandemi döneminde yapılan birikimlerin hanehalkı tarafından harcanması olasılığı öne çıkarıldı. Küresel büyümenin 2023'te %2,9 seviyesinde gerçekleşeceği, 2024 yılında ise %2,7 seviyesine ineceği öngörüldü. Enflasyondaki gerileme ve dolayısıyla reel gelirlerdeki yükselişle 2025 yılında küresel büyümenin %3,0'a toparlanacağı değerlendirildi. Enflasyon tarafında ise, manşet enflasyon seviyelerinin 2025 sonunda merkez bankalarının hedefleriyle uyumlu seviyelere geleceği paylaşıldı.
- ABD üçüncü çeyrek büyüme rakamları yukarı yönlü revize edildi. ABD'de üçüncü çeyrek büyüme ikinci okuma rakamları açıklanırken, yıllıklandırılmış

büyüme rakamı %4,9'dan %5,2'ye revize edildi. ABD ekonominin önemli bir kısmını oluşturan tüketici harcamaları ise %4,0'da %3,6'ya revize edildi. Çekirdek bireysel tüketim harcamaları fiyat endeksi değişimi de %2,4'ten %2,3'e indirildi.

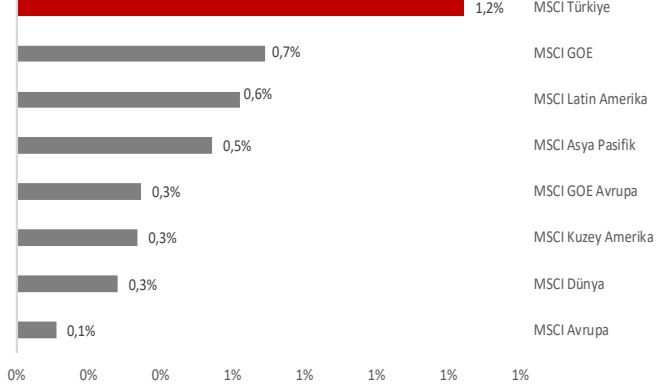
- ABD'de Ekim ayında Fed'in yakından takip ettiği enflasyon göstergelerinde ayrışma gözlenirken, bireysel gelir ve harcamaları beklentilerle uyumlu geldi. Aylık bazda bireysel harcamalar fiyat endeksi (PCE) manşet sonuçları %0,1 artış tahminlerinin aksine yatay kalırken, yıllık enflasyon Eylül'deki %3,4'ten %3,0'a geriledi. Çekirdek PCE aylık enflasyonu ise %0,2 ile beklentilerle uyumlu gelirken, yıllık enflasyon Eylül ayındaki %3,7'den %3,5'e indi. Ekim'de bireysel gelirler ve harcamaların her ikisi de beklentiler dahilinde %0,2 artış kaydetti. Ekim ayında beklenen konut satış endeksi ise aylık bazda %1,5 düştü.
- ABD'de tüketici güveni Kasım'da beklentilerin üzerinde arttı. Conference Board tüketici güven endeksi Kasım'da 99,1'den 102,0'a yükselerek, 101,0 olan beklentileri geride bıraktı. Mevcut durum alt endeksi 138,6'dan 138,2'ye gerilese de, beklentiler alt endeksi 72,7'den 77,8'e yükseldi. Ülkede konut fiyatları Eylül ayında mevsimsellikten arındırılmış verilere göre aylık bazda %0,7 artarken, yıllık bazda değişim %3,9 oldu.
- Euro Bölgesi'nde tüketici enflasyonu Kasım ayında ön hesaplamalara göre sert geriledi. Aylık bazda tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Kasım'da %0,2 olan tahminlerin ötesinde %0,5 düşerken, yıllık enflasyon Ekim'deki %2,9'dan %2,4'e geriledi. Aynı dönemde yıllık çekirdek enflasyon da %4,2'den %3,9'luk tahminlerin altında kalarak %3,6'ya indi. Bölge genelinde Ekim ayı işsizlik oranı ise beklentiler dahilinde %6,5'te yatay kaldı.
- Almanya'da enflasyon Kasım'da beklentilerin üzerinde yavaşladı. Kasım ayı öncü verilerine göre Almanya'da tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık

Döviz Kurlarında 24 Kasım - 1 Aralık Dönemi Performansları

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Hisse Senedi Endekslerinde 24 - 30 Kasım Dönemi Performansları

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 14.30 itibarıyla

bazda %0,4 gerilerken, %0,1 olan düşüş tahminlerini geride bıraktı. Böylece yıllık enflasyon rakamı Ekim ayındaki %3,8'den %3,2'ye geriledi. AB uyumlu enflasyon verisi aylık bazda -%0,7 seviyesinde gerçekleşirken, yıllık bazda %3,0'dan %2,3'e indi.

- Almanya'da Ekim ayında perakende satışlar aylık bazda %0,4'lük tahminleri aşarak %1,1 artarken, Eylül ayı verileri de yukarı yönde revize edildi.
- Çin'de Kasım ayı PMI verileri tahminlerin altında kaldı. Çin'de imalat PMI Kasım'da 49,5'den 49,4'e gerilerken, hizmet PMI da 50,6'dan 50,2'ye indi.
- Hafta boyunca, tahvil faizlerindeki değişimler, jeopolitik gelişmeler ve belli başlı merkez bankası yetkililerinin açıklamalarıyla küresel risk iştahı dalgalı bir seyir izledi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi 30 Kasım itibarıyla önceki hafta kapanışının %0,7 üzerindeyken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde artış %0,3 oldu. ABD ve Almanya'da uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş görüldü. Dolar endeksi yataya yakın seyrederken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri değişen oranlarda da olsa haftayı sınırlı değer kaybıyla kapatacak gibi görünüyor. Ham petrol fiyatı haftayı hafif yükselişle kapatmaya hazırlanırken, emtia fiyatlarının genelinde de benzer bir artış görüldü.
- Bu hafta Türk finansal varlıklara yönelik risk iştahı pozitif bir seyir izledi.
- 2023 üçüncü çeyrekte gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre GSYH çeyreklik bazda %0,3 artarken, yıllıklandırılmış GSYH büyümesi %4,5 seviyesinde gerçekleşti. Yıllık büyüme hızı takvim etkisinden arındırılmış veride %4,9'dan %5,1'e toparlandı. Arındırılmamış seride yıllık büyüme oranı ise %3,9'dan %5,9'a yükseldi. 2023 ikinci çeyrekte 1 trilyon 22,3 milyar dolar olan yıllıklandırılmış GSYH üçüncü çeyrekte 1 trilyon 75,7 milyar dolara yükseldi. Harcamalar tarafında büyümeye en yüksek katkı yine özel sektör tüketiminden gelirken, stoklar ile birlikte dış talep büyümeye aşağı çekmeyi sürdürdü. Özel sektör tüketimi yıllık bazda yavaşlayarak da olsa %11,2 büyürken, toplam büyümeye 7,7 yüzde puan katkı yaptı. İkinci en büyük katkı yatırımlardan gelirken, yıllık bazda %14,7 artan yatırımlar büyümeye 3,4 yüzde puan destekledi. İktisadi faaliyet kollanına bakıldığında hizmetler ağırlıklı faaliyetler yavaşlarken, sanayide toparlanma görüldü. Hizmetler 2023 üçüncü çeyrekte yıllık bazda %4,3 büyürken, GSYH büyümesine katkısı 1,1 yüzde puan oldu. Sanayi sektörü yıllık bazda %5,7 genişlerken, toplam büyümeye 1,0 yüzde puan yukarı çekti.
- Ekim ayı ihracat ve ithalat rakamları öncü verilere benzer şekilde geldi. İhracat yıllık bazda %7,4 artışla 22,9 milyar dolar olurken, ithalat %0,6 yükselerek 29,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilerde Ekim'de ihracatta aylık bazda %0,2 düşüş yaşanırken, ithalatta %6,6 artış kaydedildi. 2022 Ekim'de %72,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2023'ün aynı ayında %77,8'e çıktı. Dış ticaret açığı 7,9 milyar dolardan 6,5 milyar dolara indi. Ekim ayı verilerinin detayları, dış ticaret ana pazarlarındaki olumlu performansların etkisiyle ihracatta artışa işaret etti. İthalat tarafında ise enerji ve altın kalemindeki düşüşe rağmen toplamda sınırlı bir yükseliş görüldü. Tüketime ilişkin göstergelerde artış bu ay hızlanarak sürdü. Ekim sonuçlarıyla birlikte, Ocak-Ekim döneminde yıllık bazda ihracat %0,2 yükselirken, ithalatta %1,1 artış oldu. Böylece, dış ticaret açığı %3,2 artışla 93,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- HMB Aralık-Ocak-Şubat dönemi borçlanma stratejisini açıkladı. Buna göre, Aralık ayında toplam 43,0 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 45,0 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması planlıyor. Ocak ayında toplam 96,7

milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplamda 121,0 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması öngörülüyor. Şubat ayında ise toplam 197,0 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 266,8 milyar TL tutarında iç borçlanma yapılması programlanıyor. Bununla birlikte Hazine, Aralık ayında 70,1 milyar TL, Ocak ayında 29,4 milyar TL ve Şubat ayında 26,1 milyar TL karşılığı dış borç geri ödemesi gerçekleştirecek. Ancak Hazine söz konusu dış borç geri ödemelerine karşın stratejide ne kadar dış borçlanmaya gidebileceğine ilişkin bir bilgiye yer vermedi.

- İstanbul Sanayi Odası Kasım ayı imalat PMI verilerini yayımladı. Ekim'de 48,4 olan imalat PMI, Kasım'da 47,2 olarak gerçekleşti ve faaliyet koşullarında gözle görülür bir yavaşlamaya işaret etti. Hem yurt içi hem de yurt dışındaki durağan piyasa koşulları, son çeyrek ortasında yeni siparişlerin ivme kaybının sürmesine ve böylece Kasım 2022'den bu yana en sert yavaşlamanın kaydedilmesine yol açtı. Jeopolitik gerginlikler ve ham madde teminindeki zorluklar da üretimin gerilemesinde etkili oldu. İSO Türkiye Sektörel PMI Eylül ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden üçünde üretim artarken, istihdamda düşüş yaşanan sektörler az farkla çoğunlukta kaldı.
- BDDK Ekim ayına ilişkin bankacılık sektörü verilerini yayımladı. Sektörün aktif toplamı Ekim itibarıyla yıllık bazda %61,7 artışla 21 trilyon 757 milyar TL'ye yükselirken, krediler %56,2 genişleyerek 10 trilyon 991 milyar TL'ye çıktı. Mevduatlar yıllık bazda %65,9 artarak 13 trilyon 848 milyar TL olurken, özkaynaklar %52,9 büyüyerek 1 trilyon 935 milyar TL'ye ulaştı. Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranı Ekim ayında %1,54 olurken, Ekim itibarıyla sermaye yeterliliği standart rasyosu %18,4 olarak gerçekleşti. Sektörün dönemsel net karı ilk on ayda geçen yılın aynı dönemine göre %44,7 artış gösterdi.
- Kasım'ın dördüncü haftasında TCMB brüt ve net rezervlerinde artışlar sürdü. 24 Kasım'da biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,3 milyar dolar artarken, döviz rezervleri de yaklaşık 1,8 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 136,5 milyar dolara çıkarken, net rezervler de 29,0 milyar dolardan 35,8 milyar dolar seviyesine çıktı.
- Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 24 Kasım haftasında pozitif seyrini sürdürdü. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 24 Kasım'da biten haftada 214,8 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 96,8 milyon dolar artırdılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 308,4 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapmış oldular.
- 24 Kasım'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 1,0 milyar dolar düşüş gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,4 milyar dolar gerilerken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,6 milyar dolar daraldı. 24 Kasım 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %12,7 azalarak 208,5 milyar dolar oldu.
- Yurtiçinde Türk finansal varlıklara yönelik talep hafta genelinde pozitif bir tablo çizdi. Hisse senetleri gösterge endeksleri 1 Aralık itibarıyla TL bazında yükselirken, MSCI Türkiye endeksi %1,2 oranında artış kaydetti. TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında haftayı değer kazanıcıyla kapatacak görüntüsü sergiliyor. Hafta içinde ülke risk primi hafif yükselse de, uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş görüldü.

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	Son Veri	Haftalık Değişim	Son 1 Aylık Değişim	Yıl Başından Bu Yana
TL	%	Baz Puan		
2 Yıllık	39,26	-179	189	2929
5 Yıllık	25,68	-635	-627	1679
10 Yıllık	24,61	-378	-367	1478
TLRef	41,45	168	757	3118
TCMB Ağırlıklı Ortalama	41,09	509	709	3205
USD				
5 Yıllık	7,80	-17	-82	-88
10 Yıllık	8,33	-14	-86	-45
5 Yıllık USD CDS (Baz puan)	336	3	-47	-171
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	4,68	-28	-29	28
ABD-10 Yıllık	4,33	-15	-46	50
Almanya-2 Yıllık	2,79	-29	-26	6
Almanya-10 Yıllık	2,44	-21	-32	-13

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 14.30 itibarıyla

Yeni hafta

- Küresel tarafta önümüzdeki hafta ABD Kasım ayı tarım dışı istihdam ve işsizlik rakamları ile Aralık ayı öncü tüketici güven endeksi verileri açıklanacak. Almanya Ekim ayı dış ticaret istatistikleri ile sanayi üretimi verileri ve Euro Bölgesi üretici enflasyonu ile perakende satış rakamları takip edilecek. Çin Kasım ayı dış ticaret rakamları ile Euro Bölgesi ve Japonya üçüncü çeyrek büyüme rakamları izlenecek diğer veriler olacak.
- Yurtiçinde bu haftanın en önemli verisi Kasım ayı enflasyon rakamları olacak. Ayrıca Kasım ayı Hazine nakit denge tablosu açıklanacak.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı bu hafta, 4 Aralık tarihinde 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ile 5 Aralık tarihinde 4 yıl vadeli TLREF'e endeksli ve 10 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihraçları gerçekleştirecek.

Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
4 Ara	Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Kasım	3,90%	3,43%
4 Ara	Almanya	Dış Ticaret Dengesi (milyar euro)	Ekim		16,5
5 Ara	Euro Bölgesi	ÜFE (aylık değişim)	Ekim		0,5%
6 Ara	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Ekim	0,2%	-0,3%
7 Ara	Çin	Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	Kasım		56,5
7 Ara	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (milyar TL)	Kasım		-82,2
7 Ara	Almanya	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ekim		-1,4%
7 Ara	Euro Bölgesi	GSYH Büyümesi (çeyreklik değişim)	2023-III	-0,1%	0,1%
8 Ara	Japonya	GSYH Büyümesi (çeyreklik değişim)	2023-III		-0,5%
8 Ara	ABD	Tarım Dışı İstihdam Değişimi (bin kişi)	Kasım	175	150
8 Ara	ABD	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi	Aralık		61,3

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr